

KRISLAI

Negrai ir Komunistų Partija.
Kova su Baltuoju šovinizmu.
Marksistinis Pasvėrimas.
Revolucija Maršuoja Pirmyn.
Kovų Bangos.
Renegatai Loja.
Ką Daro Anglijos Darbininkai?
Rašo Komunistas

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išleis Kasdien, Apart Nedėdienių

L A I S V Ė

Darbininkai Visų Šalių,
Vienytės! Jūs Nieko
Nepralaimėsite, Tik
Retežius, o Išlaikėsite
Pasaulį!

No. 173

Telephone, Stagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Liepos (July) 24, 1931

Pavienio Numerio Kaina 4c

Metai XXI, Dienraščio XIII

Amerikos Farmų Vertė Nupuolė

WASHINGTON.— Valdžios raportas parodo, kad Amerikos farmų vertė tik per vienus 1930 metus nupuolė \$18,400,000,000. Gi bėgyje paskutinių dešimties metų farmų vertė sumažėjo \$47,879,000,000.

Už Amnestiją Visiems Politiniams Kaliniams

Jau išėjo iš spaudos Tarpautinio Darbininkų Apsigyrimo organas "Labor Defender" už rugpjūtį. Randame paskelbimą, kad rugpjūčio 22 d., sukaktuvėse nužudymo Sacco ir Vanzetti, T.D.A. skelbia kovą už visuotiną amnestiją visiems politiniams kaliniams. Visos lietuvių darbininkų organizacijos turėtų prisidėti prie šių svarbių demonstracijų.

ZINIŲ-ZINELES

Paryžius.—Draugas Saint Laux, redaktorius Francijos Jaunųjų Komunistų Lygos, nuteistas 8 metus kalėti ir pamokėt 90,000 frankų basmės.

Athens, Graikija.— Mytiline distrikto rinkimuose už Komunistų Partijos kandidatą paduota 4,680 balsų, gi už valdžios surašą 10,500 balsų. Komunistų Partija bus antra didžiausia partija.

Berlyn.—Komunistų Partija surinko 36,079 parašų už paleidimą fašistinio Braunschweigo provincijos seimelio, arba 2,000 daugiau, negu įstatymai reikalauja. Gi toj pačioj provincijoj už Komunistų Partijos kandidatus 1929 metais tebuvo paduota 27,229 balsai.

Maskva.—Revoliuciniai rašytojai išleido atsisaukimą į pasaulio darbininkus gelbėti iš mirties nasrų Alabamoj nuteistus neegrus jaunuolius. Tarp kitų, atsisaukimą pasirašo Maksimas Gorkis, Lunačarskis, Padmore ir tt.

Maskva.—Sovietų Sąjungos atidimo pramonėj bėgyje ateinančių trijų mėnesių darbininkų skaičius padidės ant 25,000.

MacDonaldo socialistinė genė, iki šiol pusėtinai sekėsi darbininkus palaikyti įkinkius į kapitalizmo vežimą fiziskai ir protiskai. Bet radikalizacijos procesas veikia ir tenai. Vis daugiau darbininkų krypta Komunistų Partijos pusėn. Tą parodo valdininkų rinkimai. Štai 1929 metais rinkimuose Ogmoro distrikte komunistų kandidatas d. Campbell gavo 1,000 balsų, gi šiemet laike per rinkimų už tą patį draugą paduota šieki 5,000 balsų. Juk tai didelis paauigimas.

VISI EIKITE RINKTI AUKAS STREIKUOJANTIEM MAINIERIAM

Pennsylvania-Ohio Mainierių Šėpimo Komitetas ruošia Brooklyne, New Yorke ir apielinkėj masinę rinkliavą ("Tag Day") streikuojančių mainierių naudai. Aukos bus renkamos dėžutėmis palei stabas, štorus ir gatvėse. Rinkimas įvyks šį šeštadienį ir sekmadienį (liepos 25 ir 26 dd.). Tukstančiai mainierių šeimynų kenčia

DRG. W. Z. FOSTERIS RAŠO APIE MAINIERIŲ KOVAS

Drg. W. Z. Fosteris rašo: Kiekviena minkštosios anglies kasykla gali but išvesta į streiką. Centralinėj Pensylvanijoj daromi žygiai, kad kiekvieną kasyklą išvedus į streiką.

Iš West Virginijos, kur reakcinė United Mine Workers unija yra padarius bjaurių skebinę sutartį, mainierys Norman Wright rašo į Nacionalės Mainierių Unijos raštine: "Šiaurinė West Virginijos Nacionalės Mainierių

Kunigai Nepasiduos Meksikos Valdžiai

MEXICO CITY.—Arkiavyskupas Flores pareiškė, kad katalikų bažnyčia nepaisys Vera Cruz valstijoj išleisto įstatymo prieš kunigus. Mat, įstatymas reikalauja, kad visoj valstijoj pasiliktu tiktai 11 kunigų, o jų dabar yra gyva galybė.

Smunka Birža

NEW YORK.—Iš Londono pranešimai neša nusiminimą į New Yorke šerų biržą. Re veik visų korporacijų šėrai vėl labai nupuolė.

Pittsburgh, Pa.—West Penn Railways geležinkeliečių 465 pačios susivienijo ir varys vaju, idant daugiausia žmonių važinėtu tuo geležinkeliu. Tuomi jos tikisi išgelbēt darbus savo vyrams, kuriuos kompanija ketina atleisti.

Washington.—Bėgyj 1930 metų Jungtinėse Valstijose apsideimų skaičius sumažėjo 8.5 nuoš. Krizis ir čia atsiliepia.

White Plains, N. Y.—Rašytojas Theodore Dreiser patraukė teisman Paramount-Publix judžių kompaniją. Jis ją kaltina, iškraipyme minties jojo veikalo "The American Tragedy." Jis sako, kad jo veikale svarbiausia ypata perstatoma kaipo visuomenės tvarkos auka, o judžiuose tas vaikas išėjo, kaipo niekšas ir kriminalistas.

Bandė Nušaut Gubernatorių

POONA, Indija.—Studentas Gokhale paleido du šūviu į Bombay gubernatorių, istikimą agentą Anglijos MacDonaldo valdžios. Laimė jo, kad šovikas nepataikė į celiu.

Wall Strytas Abejoja Del Hooverio Plano

Imperialistinių valstybių konferencija Londone priėmė Hooverio antrą planą išgelbėjimui Vokietijos kapitalizmo. Vokietijai suteikiama trumpalaikinis kreditas ant kelių šimtų milijonų dolerių.

Vokietijos valdžia sako, kad tas mažai pagalbės Vokietijai. Ji ketina kreiptis į Ameriką prašyti paskolos grynais pinigais. Wall stryto finansiniai karaliai irgi labai abejoja apie Hooverio antro plano pasisekimą. Visuose galuose suirimas.

Valdžia Šaukia Konferenciją Laužymui Streiko

WASHINGTON.—Valdžia išleido oficialj pakvietimą į minkštosios anglies baronus ir reakcinius mainierių vadus, kad jie sueitu į konferenciją aptarimui dabartinės situacijos. Kaip diena aišku, kad šios konferencijos tikslas bus, idant sumobilizuoti visas valdžios, kasyklų savininkų ir reakcinių vadų spēkas laužymui dabartinio streiko. Mes tikime, kad šitas bjauris skymas valdžiai neišdegs, nes mainieriai tukstančiais stoja į Nacionalę Mainierių Uniją ir tęsia kovą prieš alkį.

Užsimušė Alpu Kalnuose

VIENA.—Gautas pranešimas, kad besikarstydami po Alpu kalnus, nukrito i uolu plyšj ir užsimušė du jauni amerikoni — Henry Smith 22 metų ir Leopold Palla, 20 metų.

Anglijos Bankui Riestai

London.—Tik į vieną liepos 22 d. Anglijos valdžios bankas nustojo \$16,911,700 aukso. Dar niekad nebuvo tokio atsitikimo visoj Anglijos istorijoj.

Areštai Prieš Mainierius

WHEELING, W. Va.—Suareštuota iki šimto mainierių. Kaltinami sulaužyme "Redman konspiracijos akto." Už tai grumoja 10 metų kalėjimas.

Dideli Potvyniai

Vermont valstijoj užėjo dideli potvyniai. Juodoji upė pakilo net 8 pėdomis. Geležinkeliai daugelyj vietų išplauti.

FAŠISTAI GRŪMOJA PULTI LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMĄ NAUJAIŠ SKUNDAIS VALDŽIAI

Nereikia manyti, kad Geužio-Jurgeliutės - Vitaičio kompanija atkando dantį ir nutils. Jiems neužteko to, kad išleido tukstančius dolerių SLA. narių pinigų provokatoriškiems skundams New Yorke valstijos apdraudos departamente. Jie atvirai ir begėdiškai grumoja tęsti šitą juodą vaju prieš Lietuvj Darbininkų Susivienijimą.

Tatai sužinome iš paties Vitaičio lūpų. Jis tą viešai pareiškė "Tėvynės" editoriale. Vitaitis grumojančiai sako: "Bolševikai ir S. L.A. nariai turi atminti, kad pereito SLA. seimo priimta rezoliucija įsako Pildomajai Tarybai visais galimais ir teisėtais budais ginti Susivienijimą"... todel Pildomoji Taryba esanti verste verčiama "panaujinti reikalavimus Valstijų Apdraudos Departmentuo-

se," tai yra, melagingais ir provokatoriškais skundais stengtis neleist Lietuvj Darbininkų Susivienijimui įsiregistruoti įvairiose valstijose. Tas pačias šunybės tie fašistai vartos kitose valstijose, kokias vartojo New Yorke. Vitaitis vėl užtikrina savo pasekėjus, kad fašistai tikrai galės "užkirsti kelią (LDS) įregistravimui kitose valstijose."

SLA. nariai darbininkai! Ar jūs tylėsite? Ar jūs leisite savo fašistiniam vadams šitaip ponavoti, žarsčiai jūsų sunkiai uždribtus centus, bjauriai kenkti darbininkams susikurti savo locną savitarpinio susieldomajai Tarybai visais galimais ir teisėtais budais ginti Susivienijimą"... todel Pildomoji Taryba esanti verste verčiama "panaujinti reikalavimus Valstijų Apdraudos Departmentuo-

PATERSONO STREIKAS PLEČIASI

PATERSON, N. J.—Pirmoj dienoj streiko apie 2,000 audėjų stojo į kovą. Tuojaus prasidėjo pastangos išvesti į streiką kitus darbininkus. Tą pačią dieną panaudotas masinis pikietas, kuris duoda puikių rezultatų.

Nuolatos nauji buriai audėjų meta darbą ir stoja į kovos frontą. Pačiose dirbtuvėse, kuriors dar dirba, eina audėjų bruzdėjimas už streiką. Tikimasi, kad greitai laiku vi-sa 20,000 audėjų bus išvesta į streiką.

Albany ir Apielinkės Lietuvių Atydai!

Tarpautinis darbininkų piknikas, rengiamas naudai streikuojančių mainierių, įvyks šį sekmadienį, liepos 26 d., Luceys Camp—Schodock Center, ant Albany-New Yorke kelio (Root 20 arba 9 W.) Pikniką rengia Tarpautinis Darbininkų Apsigyrimas. Visi dalyvaukite. Įžanga tiktai 25 centai ypatai.

Berlyn.—Komunistų Partijos atstovė reichstage, draugė Grete Mildenburg, nubauta 8 mėnesiais kalėjimo už vadovavimą darbininkų streiko.

Oklahoma City.—Čionai tapo uždaryta 629 žibalo šuliniai ir išmesta laukan keli tukstančiai darbininkų.

Vatikano Miestas.—Pribuvo Amerikos davatkų delegacija iš 50 narių, kuri prašo popiežiaus, kad "Motina" Seton būtų paskelbta šventąja! Jos sako, kad Amerikos katalikai negali gyventi be savo šventoj.

Mainierys Mirė Badu

SPRINGDALE, Pa.—Mainierys streikieris Norman mirė iš bado. Atėjęs į unijos raštine krito negyvas. Patyrus pasirodė, kad kelios dienos atgal visą šeimyną tapo išmesta iš stubos. Stoka maisto pakirto Norman sveikata. Laidotuvėse dalyvavo 150 mainierių.

Paryžius.—Miestelio Ales tarybos rinkimuose iš 2,670 balsų, už Komunistų Partijos surašą paduota 2,500.

Elizabetho Darbininkam

Vietinis mainierių šėpimo komitetas surengė masinę rinkliavą ("Tag Day"), šį šeštadienį, liepos 25 d. Gautas leidimas aukas rinkti. Visi Elizabetho lietuvių darbininkai ir darbininkės privalote aktyviai dalyvauti. "Tag Day" stotys:

Workers Center, 106 East Jersey St.
Lietuvių Darbininkų Progresyviškas Klubas, 69 So. Park St.
Stotys bus atdaros per visą dieną.
(173—174)

LAISVE, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVE, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year.....\$6.00 United States, six months.....\$3.00 Brooklyn, N. Y., per year.....\$8.00 Brooklyn, N. Y., six months.....\$4.00 Foreign countries, per year.....\$8.00 Foreign countries, six months.....\$4.00 Canada and Brazil, per year.....\$6.00 Canada and Brazil, six months.....\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Šilko Darbininkų Veikimo Programa

Šilko pramonės darbininkai dirba vergiškose sąlygose. Bedarbė, algų kapojimas, skubinimo sistema skaudžiai paličia visus šilko darbininkus. Hooverio "algų nekavojimo programa" pasirodė tikru melu, ir darbininkai šilko pramonėje, kaip lygiai darbininkai kitose pramonėse, susiduria su algų kapojimu, kuris nužemina jų gyvenimo padėtį iki badavimo punkto. 10,000,000 darbininkų be darbo, o valdžia ir darbdaviai nesuteikia jiems jokios pašalpos arba apdraudos.

Mes, šilko audėjai, esame vieni labiausiai išnaudojamų darbininkai. Ne tik kad yra plačiai išsiplėtus bedarbė ir algos nukapotos iki badavimo punkto, bet tie iš mūsų, kurie dar dirbame, verčiami kuolabiau sia skubinti. Darbininkai dažylose yra vergijos padėtyje, iš kur juos gali paluosuoti tik susiorganizavimas ir kova.

Allentown, Easton, Pawtucket, Capley, Central Falls ir Putnam miestuose darbdaviai nukapojo algas, tikėdami, jog mes pasiduosime. Nebegalėdami toliaus pakęsti skurdo sąlygų, mes sustreikavome ir kovojame iš visos savo spėkos. Nepaisant valdžios teroro pagelba policijos, valstijos kariuomenės, kulkasvaizdžių ir gaziųjų bombų, mes pikietuojame ir kovojame už geresnes darbo sąlygas.

Paterone mes dedame pastangas išvystyti generalų streiką, ir pasiryžę kovoti prieš nepakenčiamas sąlygas.

Tie streikai yra tik dalis visuotinio judėjimo tarpe darbininkų. 45,000 mainierių narsiai kovoja prieš badą po vadovyse Nacionalės Mainierių Unijos, ir jokis teroras negali jų išgązdinti arba nugalėti. Darbininkai visoj šalyj pradeda kovą prieš darbdavių puolimą, tuo būdu įrodę, jog Hooverio "algų nekavojimo programa" ir W. Green'o prisizadėjimas, jog "nebus streiko", yra melas. Mes, šilko darbininkai, kovosime ir suprantame, jog turime organizuotis po gerą vadovybę. Prie tokių sąlygų mes ne tik stovime, bet taipgi atsiekime tam tikrus laimėjimus.

Šioje kovoje prieš mus darbdaviai turi savo talkininkus. Wm. Green, atsitovaudamas Amerikos Darbo Federacijos vadovybę, ir jo atstovai šilko ir dažymo pramonėje daro viską, kad tik nugalėti streikuojančius darbininkus. Užtenka tik prisiminti Danville, Va., Marion, N. C., Elizabeth, Tenn., darbininkų streikus, kuriuos visus pradedė Amerikos Darbo Federacijos viršininkai. Associated ir United Textile Workers unijų viršininkai ir šioje bendram darbininkų frontui, per kurį dar-

bininkai galėtų sudaryti kovą ir laimėti. Allentown United Textile Workers Unijos viršininkai atmetė bendrą frontą, tuo būdu susilpnino mūsų kovą.

Darbininkai Allentown, Pawtucket, Putnam ir Central Falls supranta, jog pasisekimas jų kovos priklausiu nuo bendro veikimo visų šilko audimo ir dažymo darbininkų. Jie žiūri į Patersoną dėl praplėtimo kovos, ir Patersono darbininkų išstojimas į kovą padidins jų kovingumą.

Nacionalė Tekstilės Darbininkų Unija, prisidėjusi prie Darbo Unijų Vienybės Lygos, skelbia bendrą frontą visų šilko audimo ir dažymo darbininkų delei bendros kovos. Patersone bendras frontas apima darbininkus, priklausančius prie Nacionalės Tekstilės Darbininkų Unijos, United Textile Workers, Associated, ir taipgi neorganizuotus darbininkus. Tai tokis yra planas kovingų unijų, ir tik per bendrą frontą darbininkai prieš laimėjimą.

Bedarbiai darbininkai turi būt aktyviškai įtraukti į kovą. Amerikos Darbo Federacijos viršininkai tvirtinimas, jog bedarbiai skebausia, yra neteisingas. Visi streikai dabartiniu laiku parodo, jog bedarbiai rems streikiemus ir karin-gai kovos ant pikieto. Nacionalė konferencija privalo išdirbti programą pašalpos ir apdraudos iškaščiū bosų ir valdžios, ir savo programoj streikiučių rėmimui privalo rūpintis visais kovingais bedarbiais darbininkais, kaip lygiai ir streikieriais.

Allentown darbininkai ir Patersono darbininkai pripažįsta reikalingumą bendro veikimo. Konferencijoj liepos 12 d. jis pasizadėjo sudaryti bendrą veikimą. Ta nacionalė šilko darbininkų konferencija, atstovaujanti penkis šilko centrų, yra antras žingsnis organizavime bendro fronto visų darbininkų šilko audimo ir dažymo pramonėje, neatsizvelgiant į tai, kiek unijoj darbininkai priklausio, organizuoti ar neorganizuoti darbininkai, ar čiagi-miai ar svetimšaliai, vyrai ar moterys. Tai yra antras žingsnis mūsų karin-goj kovoje istisioj šilko pramonėje pasiluosuoti iš vergijos, kurioj mes esame laikomi.

Nacionalė šilko darbininkų konferencija turi didelę užduotį prieš save: 1. Mes turime suvienyti dabartines kovas, sujungiant jas su Patersono generaliu streiku. 2. Apart visko mes turime išrinkti bendrą veikimo komitetą, paruošti programą šilko audimo ir dažymo pramonės darbininkams ir kovoti nacionalė papėde. Mes turime paruošti programą svarbiausių reikalavimų ir

surašą kainų del įvairių vietų. Toj programoj privalo įeiti reikalavimai, kad šilko audimo ir dažymo pramonėje būtų pravešta: 8 valandų darbo diena

Algų pakėlimas ir nukapotoj algų sugražinimas. Panaikinti bausmių sistemą ir vertimą ant daugiau mašinų dirbti. Prieš skubinimo sistemą. Už bedarbių pašalpą ir apdraudą bosų ir jų valdžios iškaščiū.

Lygi mokeskis už lygų darbą vyrams, moterims, ne-grams ir jaunuoliams darbininkams.

Panaikinti naktinį darbą moterims. Kad nebūtų jokios diskriminacijos prieš streikuojančius darbininkus ir uni-jistus.

Prieš indžionkšnius. Už teisę organizuotis, streikuoti, pikietuoti be policijos ir teisųjų kišimo-si, ir už laisvą žodžio ir susirinkimų teisę.

Pripažinimas dirbtuvių komitetų ir unijos.

Si nacionalė šilko audėjų konferencija atsišaukia į Allentown, Putnam, Central Falls ir Pawtucket ir kitų šilko centrų darbininkus suvienyti savo spėkos kovoje. Mes atsišaukiame į Patersono darbininkus suvienyti savo spėkas šioj kovoje su kitų šilko centrų darbininkais. Kiti šilko centrai laukia pašaukimo į streiką. Nacionalės konferencijos užduotis išleisti toki atsišaukimą ir suvienyti išnaudojamus šilko audimo ir dažymo darbininkus į bendrą frontą. Si nacionalė šilko darbininkų konferencija privalo patapti centraline vadovybe del mobilizavimo visų šilko centrų į kovą.

Mes atsišaukiame į visų unijų darbininkus, taipgi į neorganizuotus ir bedarbius darbininkus, sujungti rankas ir kovoti pagrindu bendro fronto prieš darbdavius ir jų agentus, reakcinius unijų viršininkus. Mes atsišaukiame į Associated ir United Textile Workers Unijų narius, kad masiniai prisidėtų prie bendro fronto, del bendros kovos, del pergalės visų šilko darbininkų.

Vienybė reiškia pergale darbininkams! Nacionalės šilko Darbininkų Konferencijos Komitetas.

BINGHAMTON, N. Y.

Svarbus išvažiavimas

L.D.S.A. 23-ia kuopa ir A.L.D.L.D. 20-ia kuopa bendrom spėkom reišia išvažiavimą darbininkiškos apsaudos naudai, kuris vyks liepos 26 d., drg. Kolekcinės farmoje: pradžio 10-ta valandą ryte.

Sis išvažiavimas yra svarbus ir turį kiekvienas susipratus darbininkas pasirūpinti dalyvauti jame, nes tai visų darbininkų yra pareiga visais galimais būdais remti savo spaudą.

Kurie neturite mašinų nuvažiuoti į minėtą išvažiavimą, tai ateiokit prie Lietuvių Sveatinės 10-ta val. ryte. Čia bus kam nuvežti, užsimokant 10 centų.

Valgių vežtis nereikia, nes gausinė apūpinis skaniais naminiams valgiais. Apart valgių ir gerimų, bus ir muzika, tad kurie norės, galės pasišokti. Tai gi būkite visi.

Amerikos Imperializmas Pučiasi

Jungtinių Valstijų imperialistai pasilupo didelę lobį laike pereito imperialistinio karė. Iškartė kovėsi pelnus už amuniciją ir kitus ginklus. Paskiau ir Jung. Valstijų imperializmas puolėsi karan, ir dar daugiau pasipelnė.

Po karo Versalėje išbučeriavo Vokietiją ir jos talkininkes. Pasigriebė kolonijas ir apkrovė didžiausiomis karo nuostolių mokes-timis. Iš Vokietijos plaukė didžiausios sumos pinigų į Angliją ir Franciją, o pastarosios didelę dalį jų atmeta Jungtinių Valstijų kapitalistams, kaip karo skolas už amuniciją ir tt. Iki šioliai aplaikė \$2,000,000,000 iš Europos. \$90,000,000 tai nuosimčiai, o kita dalis atmokėjimas pačių skoly. Du kartus į metus aplaiko Jung. Valstijų kapitalistai iš Europos atmokėjimus skolų ir riebius nuosimčius.

Kiek Praleidžiama Ginklams?

Jungtinių Valstijų imperialistai nepasitenkina vien savo žemės plotais. Jie veržiasi vis giliau į Aziją, Afriką, Europą ir Pietų Ameriką su savo tavorais, idedamuoju kapitalu, ir, suprantama, paskui tavorus ir kapitalą seka ginkluota jėga—karo laivai, marininkai ir reguliari armija.

Jungtinių Valstijų karo reikalams išlaidos vis didėja. Jeigu mes palyginsime kiek išleidžia grynai jurinio karo laivybos reikalams, tai mes rasime sekamų rezultatų: 1907 metais Jung. Valstijos del laivyno išleido \$98,392,144. 1914 metais jau \$136,858,301. 1930 metais net \$375,291,228. O dabar dar padidėjo karo išlaidos. Pagal Londono sutartį, Jung. Valstijos privalo išbudavoti galingą laivyną. Jo išbudavojimas nuo 1930 iki 1936 m. reikalauja \$1,200,000,000.

Armijos reikalams išlaidos taip pat auga labai greitai. 1930 metais armijos reikalams buvo išleista \$331,338,442. Oralaivynui šiais metais paskirta daugiau, kaip \$150,000,000. Ponas Hooveris nužymėjo del šių metų karo reikalų išlaidų sumoje \$812,000,000, bet tai tik tiesioginės išlaidos. Su kitomis išlaidomis, kaip tai pravedimu strateginių kelių, prirengimu prieplaukų ir tt., vien per devynis mėnesius, 1931 metais, Jung. Valstijos išleido \$2,124,540,000, arba veik 68 nuosimčius karo reikalams —iš visų įplaukų.

Nauji orlaivai, baisesnės tankos, didesnės kanojolės ir nauji tvirtesni laivai, bei baisesni nuodingi gazai, tai tas, kam dabar viespataujanti klasė leidžia šimtus milijonų dolerių. Pasiutes prisirengimas prie naujo karo, naujos skerdynės.

Kiek Jungtinės Valstijos Turi Kolonijų?

Plotis Jungtinių Valstijų yra 2,973,776 keturkampij mylių žemės, ir joms priklausančių vandeny 53,013 ket. mylių. Prie to valdo Alaską, kurią savo laiku nupirko nuo pusgalvio Rusijos caro už 7 milijonus dol. Alaskos teritorija 586,400 keturkampij mylių. Gyven-

tojų Jung. Valstijos turi iki 122,000,000...

Ramijame vandenyne turį koloniją iš daugelio salų, kurios yra žinomos, kaip Hawaii salos. Jų plotis yra 6,406 ket. mylių, ir artų 300,000 gyventojų. Salos pavertos į karo laivyno bazę ir tarnauja, kaip raktas Ramijame vandenyne navigacijoj.

Phillipinų salos yra tarpe Chinijos ir Australijos. Jos susideda iš daugelio didelių salų ir apie 9,000 mažųjų. Žemės plotis užima 114,400 ket. mylių, ir yra 12,604,100 gyventojų. Tas salas Jung. Valstijos atėmė nuo Ispanijos 1898 m. Už jas eina varžytinės su Japonija. Anglija taipgi šnairuoja į jas, o Jung. Valstijų imperialistai mano per jas toliau grūstis į Okeaniją ir pačią Australiją.

Porto Rico salos užima 3,435 ket. mylių ir turi 1,543,913 gyventojų. Jās valdo Jung. Valstijos imperialistai. Toliaus seka: Virginijos salos, Panamos kana-

lar zona, Samoa, Guam ir dar daugelis kitų. Bet Jung. Valstijos faktiškai perima savo kontrole visą Centralinę Ameriką, kur yra 10 nedidelių respublikučių. Per Panamos respubliką praves-tas to vardo kanalas. Šalimis jo neva nupirkta žemė. Bet imperialistai faktiškai valdo visą respubliką. Per Nicaragua respubliką veda Jung. Valstijų imperialistai antrą kanalą, ir ten jie, su pagelba savo marinų ir vietinės buržuazijos, perima visą galią į savo rankas. Kuba yra jų kolonija, San Salvador, ir kitos respublikutės priklauso Wall gatvės kapitalistų pastatytiems perdetiniams.

Vis labiau ir labiau veržiasi į Pietų Ameriką. Persijutis suokalbinių "revoliucijų" banga Argentinoje, Brazilijoje ir kitose Pietų Amerikos respublikose, buvo padaras Amerikos arba Anglijos imperialistų.

Dar Negana Ginkluotis

Paskutinėmis dienomis kapitalistinė spauda pradėję vėl golvta, kad Jung. Valstijos dar negana apsiginklavusios. Toji spauda paduoda davinius, pagal kuriuos mes matome, kaip ginkluojasi ir kitų kraštų imperialistai ir kaip greitai artinasi naujas karas.

Nuo 1922 metų iki 1930 m., tai yra, per 8 metus laiko, Anglija pasibudavojo 22 milijonų dolerių, ir 47 milijonų dolerių. Nalkintojus. Nalkintojai vaidina didelę rolę, jie yra greičiausi karo laivai. Kaip kurie dano iki 46 mylių ir daugiau į valandą. Jie skandina prekybinius laivus ir naikina povandeninius laivus ir tt.

Povandeninių laivų, arba submarinų per tą laiką Francija pasibudavojo 67; Italija 32; Japonija 35; Anglija 19 ir Jungt. Valstijos 3. Bet J. V. jau turėjo daugiau, kaip 100 submarinų, pirmųjų išbudavotų.

Dabar po Londono susitarimo budavoja sekamus skaičius karo laivų: Jungt. Valstijos 11; Anglija 80; Japonija 17; Francija 60; ir Italija 19.

Padaryta tarimai dar budavoti: Jungtinės Valstijos 11; Anglija 19; Francija 18; Italija 29, ir nežinia kiek Japonijoje.

Pagal padarytą sutartį Londone, Jungt. Valstijų imperialistai gali pasibudavoti iki 1936 metų keturis orlaivių nešėjus arba 44,914 tonų įtalpos, 8 naujus šarvuotlaivius po 10,000 tonų įtalpos, ginkluotus 8 colių kanojolėmis. Kruizerių, turinčių po 6 colių kanojolių, iki 87,000 tonų įtalpos. Nalkintojų iki 150,000 tonų įtalpos ir povandeninių laivų (submarinų) iki 52,700 tonų įtalpos. Šio laivyno išbudavojimas lėsuos nuo milijardo iki \$1,200,000,000. Štai kam išnaudotojai turi pinigų. Jau budavoja 7 kruizerius po 10,000 tonų įtalpos. Tik perėtais metais 8 tos rusies karo laivus nuleido ant vandens.

Karininkai pasiūlys sekamam kongreso susirinkimui autorizuoti naujų karo laivų budavojimą. Reikalauš simtų milijonų dolerių del tų karo mašinų, del naujų žudymo įrankių.

Pirmą Dieną Rūgpiūčio I Gatves

Viso pasaulio imperialistai pirmoje vietoje rengiasi karan prieš Sovietų Sąjungą. Jie dreba iš pasiutimo, matydami, kaip sekmingai sekasi budavoti komunistinė tvarka pagal Penkių Metų Planą. Jie rengiasi patys karan ir rengia Sovietų Sąjungos kaimynus: Lenkiją, Rumuniją, Finlandiją, Latviją, Estoniją ir fašistinę Lietuvą. Joms į pagelbą sudaryta antra eilė kapitalistinių valstybių, kaip tai, Jugoslavija, Čekoslovakija ir tt. Visas kapitalistinis pasaulis organizuojasi prieš darbininkų tėvynę.

Iš antros pusės ir patys draskūnai viens į kitą kreivai žiūri. Jie varžosi už rinkas ir pelnus. Jie neturi kur iškišti tovorų perteklių. Kiekvienoje kapitalistinėje šalyje daugybė bedarbių, ir darbininkai vis stato griežtesnius reikalavimus.

Išnaudotojai mato kelią savo būvio išgelbėjimui tik-tai per užpuolimą ant Sovietų Sąjungos, kurioje ne-tiktai nėra bedarbių, bet apie dviejų milijonų darbininkų dar stoka. Jie taipgi pagatavi įskabyti viens kitam į gerkle, kad tik pačiam išsilaukius. O karas yra vedamas darbininkų lėšomis. Darbininkai yra priverčiami kariauti prieš tokius pat darbininkus.

Komunistų Internaciona-las ir jo sekijos šaukia visus darbininkus pirmą dieną rūgpiūčio į gatves. Kopon prieš imperialistinius karus! Kovon prieš imperialistų planuojamą karo intervenciją prieš Sovietų Sąjungą!

Visi skiriami karui fondai privalo būti atiduoti bedarbių pašalpai! Tie pinigai turį eiti ne ginklams naują karą ruošti, bet bedarbiams del duonos ir kitų jų ir jų šeimynų reikalų.

D.M. Šolomskas.

London.— Sovietų Sąjungą davė Anglijai užsakymą ant mašinų už \$30,000,000. Todėl tuli ir konservatoriai pradėjo kalbėti, kad neapsimoka perdaug niekinti ir šmeižti darbininkų tėvynę.

Socialfašisto Siuimas Prieš Komunist

Juo klasių kova labiau trėja, juo kapitalizmas labiau smunka, o komunistinis judėjimas labiau aug-tvirtėja, tuo labiau socialfašistas Grigaitis niekšėja.

Kuomet dabar diena dienos Vokietijoj klasių kova aštrėja, kuomet tie žiauriosis fašistinėmis priemonėmis darbininkų kovą už geresnį gyvenimą žiauriai slopinama, kuomet policija šauda į demonstruojančius bedarbius įvairiose miestuose, tai tas gaivalas apsiptuojęs visai nekina Vokietijos komunistus. Jis savo šlamšte liepos 1 d. štai kaip rašo:

Prieš kiek laiko komunistufanatizuoti gaivalai nušov Berlyne dar policijos valdininku, Zaenkertą ir Kuhfeldą.

Taigi, tam socialfašistu labai gaila, kad bekovodami, brutališkai policijos užpulti, darbininkai gindamiesi nudėjo du policistus. Jeigu policija šauda darbininkus, ypatingai komunistus, tai jis džiaugiasi.

Tai taip yra šuniekšjęs tas socialfašistas.

SHENANDOAH, PA.

Dabartiniu laiku atrodo, kad čia nieko nėra veikiamas darbininkų judėjime. Bet taip nėra. Veikiama šis bei tas, tik niekas nėra šį ir spauda. Tad šiuo kartu parašysiu nors apie mūsų veikimą.

Birželio 20 ir 21 L.D.S.A. 62-ra kuopa rengė pikniką, kuris davė pelno apie 50 dol. Pusė pelno paskirta vietinei Komunistų Partijos kuopelėi, o kita dalis paskirta streikuojantiems mainieriams.

Liepos 4-tą dieną A.L.D.L.D. 17-ta kuopa bendrai su rusais draugais suruošė pikniką, kuris davė pelno 53 dol. Visas pelnas paskirta streikuojantiems mainieriams.

Dabartiniu laiku eina rinkimas aukų mainieriams. Renkama pinigai, drabužiai, maistas ir kiti reikalingi daiktai. Kurie draugai turite ką aukoti, tai atneškite į draugo Abraščinsko kambarius. Galima ir pranešti, kad yra kas nors mainieriams, tuomet mes patys pribūsime ir paimsime. Visi turime tą darbą remti kiek mes galime.

Mainierių Gyvenimas

Mainierių gyvenimas yra labai nemalonus, nes algos kapojamos. Ir algas kapoja dabar labai gudriai. Vieniems ant vieno, kitiems ant kito daikto nukerta algas ir darbininkas labai mažai gali jausti iš karto. Taip nejuokiamis pasijunta, kad algos jau mažesnės.

Darbo sąlygos labai blogos, nes darbininkai bijo ką prasi-tarti. Mat, bosai nieko nepaiso. Pareiškia, kad "nenori dirbti, tai eik lauk." O.U.M. W. unija nieko negelbsti. Jai negalima pasiskūsti. Taip pat nieko bosams nereikia nei penkių metų "grivensas." Jis reiškia tik tada, jei reikalingas būna anglies barohams.

Lehigh Valley Coal Co. veik visos kasyklos nedirba jau trečias mėnesis. Gilbertonas jau nedirba apie septynta savaitės. Tai, kaip matote, mainieriai labai vargsta. Darbininkai neturi nei iš ko gyventi. Darbininkai priversti kovoti su anglies baronais ir senosios unijos, t. y. U.M.W. vadais. Reikia ir mums taip kovoti, kaip dabar kovoja Pittsburgho mainieriai. Mes turime stoti į Nacionalė Mainierių Uniją, kad būtume prisirengę kovai. Krosnos Džukas.

KAIP REVOLIUCINIAI DARBININKAI TURI VEIKTI SAVITARPINĖSE PAŠELPOS BEI APSIDRAUDIMO ORGANIZACIJOSE

Savitarpinio šelpimo ir draudimo draugijose, klubuose, ir kt. organizacijose susispietę desėtkai ir net šimtai tūkstančių lietuvių darbininkų. Tose organizacijose yra tik mažas priemaišas biznierių ir profesionalų. Gi nusveriamą, milžiniška didžiūna, tai rankpelniai, darbininkai. Tos darbininkų masės, nežiūrint jų politinio supratimo, kaip? darbininkai, jaučia kapitalistų priespaudos našta.

Tai gi šiose apsidraudimo organizacijose, klasiniai sąmoningi darbininkai savo veikimo programą nustato klasių kovos pagrindais.

Mes žinom, kad įvairūs reacionieriai, fašistai ir socialfašistai įkalbinėja tų organizacijų narius, kad jie nenešų politikos ir tas draugijas ir susivienijimų kuopas; kad čia tos organizacijos sutvertos tik rūpintis pašalpa ir pomirtinių mokėjimais. Bet ta politika yra kapitalistų politika, kad laikyti surišus darbininkams rankas, kad jie negalėtų tase organizacijose klabėtis apie savo vargus ir skurdą, apie algų kapojimą, apie reakcijos sėlimą ir kitokia priespauda, ir kad viena dalis darbininkų negalėtų paremti kitą dalį, kada pastaroji randasi kovos lauke ir t.

Tūkstančiai ir tūkstančiai lietuvių darbininkų randasi bedarbių eilėse. Daugelis iš jų randasi ant bado slenksčio ir įpuolę į desperaciją žudosi. Milionių neša neapsakomus kentėjimus, kuriuos verčia išnaudotojų klasių ant biednųjų masių nugaros.

Tie tūkstančiai darbininkų, ką randasi savitarpinėse pašalpos organizacijose, būdami bedarbiais, atsiduria pavojų prarasti narystės teises šose įstai-gose ir savo sumokėtus centus. Su negalėjimu užsimokėti duokles jie nustoja teisės gauti pašalpą laike ligos ir praranda pomirtinę.

Mes, draugai darbininkai, iškeliam ta klausimą draugijose, kur mes priklausom ir iškelkime obalsi: PALIUOSUOTI BEDARBIUS NUO DUOKLIŲ MOKEJIMO! Už juos duoklės turi būti sumokėtos iš tam tikrų fondų. Jei tokių fondų nesiranda, tai juos reikia įsteigti.

1. Yra net keli nacionaliai lietuvių susivienijimai. Revoliuciniai darbininkai nevisai tinkamai buvo pastatę savo veikimą S.L.A. Gi kairiojo sparno veikimas nuo praėjusio Chicago seimo visai buvo apmleistas senajame Susivienijime, ir ta klaidą turim veikiai taisyti. Ten kairiojo sparno veikimas reikia skubiai atsteigti. Ta šešiolika tūkstančių S.L.A. narių yra nusveriamoj didžiunioj darbininkai. Jie kapitalistų klases išnaudojami, kaip ir visi rankpelniai. Ten fašistai ir socialfašistai ta Susivienijimą naudoja, smurtu pagelba, palaikymui kapitalistinės tvarkos ir ypatingam pasinaudojimui, pasiimant riebias algas ir šiaip už "patarnavimus."

Angliakasiai, plieno darbininkai, audėjai ir kitų pramoninių rankpelniai turi kelti savo klases reikalus ir vesti kampanijas kuopose ir rajonuose už tuos reikalus, kad kuopos, rajonai ir visas Susivienijimas L. A. turi būti darbininkų. Gi jei organizacija susideda iš darbininkų ir ji tarnauja kapitalistam, tai kas gi darbininkams gero iš josios?

Darbininkų algos jau kelintą kartą yra nukertamos; vietomis net iki 50 nuos. buvo nukapotos; gi S.L.A. viršininkai pasilma sau tas padis viebias algas ir zaunija, kad "viebias gerai," kad skurdo kapitalistinėj Amerikoj nesą.

Susivienijimo L. A. nariai turi kelti klausimą apie viršininkų algų sulyginimą su vidutine fabriko darbininko alga. Gi

vidutinė darbininko alga šiandien yra mažiau negu \$25 į savaitę. O S.L.A. viršininkai gauna apie po tris syk tiek. Organizacinis fondas yra naudojamas algoms ir pasižadėjimams; o Našlaičių fondas yra fašistų politinio nuvarvėjimo fondas; tai reikia padaryti taip, kad iš šitų fondų turi būti sumokėtos bedarbių narinės duoklės.

2. S.L.A. narių yra šimtai kietosios ir minkštosios anglies mainierių. Šiandien mainieriai randasi kovos lauke; 45,000 jų streikuoja prieš uždarbių kapojimą.

"Tėvynė," Susivienijimo L. A. organas, nuo senai eina prieš kovojančius mainierius ir padeda bošam. S.L.A. prezidentas Gegužis yra šeriamas Lewiso, prezidento U.M.W.A., kuris susidėjęs su kasyklų baronais, valdžia ir kazokais, ir laužo Nacionalės Mainierių Unijos 45,000 angliakasių streiką. Puiki bošų klika.

Pašalpos organizacijos turi skubiam eiti į pagelbą streikuojantiems angliakasiams, ypač S.L.A., kur net tūkstančiai mainierių priklauso prie tos organizacijos. Kaip angliakasiai gali ilgiau kėsti tokią padėtį, kuomet jų pačių organizacijos prezidentas tarnauja streiklaužiams? Tai gi jis susideda su tomis spēkomis, kuriuos šaudo mainierius. Šalin Gegužį, streiklaužio Lewiso gizelį! Jūs, draugai, atsakykite rinkdami aukas, drabužius ir maistą streikuojantiems angliakasiams.

3. Didžiūmą darbininkų pamatinėse pramonėse sudaro ateiviai. Aliejaus pramonėj jų 72 nuosimčiai, 68 nuos. plieno gamyboj, 60 nuos. anglies industrijoj, apie 60 nuos. gumos išdirbime ir t. t. Šitos pramonės yra skaudžiausiai palietos krizio ir len bedarbė labai didelė. Kapitalistai krizio našta verčia ant darbininkų sprandų, ir algų kapojimais ir kitokiais apsunkinimais ten yra slėjami darbininkai. Ten daugiau yra masinio pasipriešinimo ir streikų, daugiau ten darbininkai atsako į bošų puolimus, stodami į revoliucines unijas; alkanųjų maršavimais reikalauja socialės apdraudos ir bedarbių šelpimo, greitos pašalpos bedarbiams etc. Tas kapitalistų valdžiai labai nepatinka. Tie ponai puola persekioti ateivius darbininkus. Šiūlo įvesti ateivių registracijas, deportavimo įstatymus ir kitką, kad pažaboti darbininkų pasipriešinimą. Tokia ateivių registracija jau bando ma Mich. valstijoj. Fašistiniai gi Susivienijimo L.A. viršininkai sako, "doram žmogui nėra ko bijotis, kad jį registruoja." Taip, angliakasiai labai gerai jaučia Gegužio dorą Pittsburgho aplinkėse, kuomet jie šiandien streikuoja prieš tas baisias sąlygas.

Visos savitarpinės apdraudos organizacijos, o ypač susivienijimai, reikia įtraukti į kovą už ateivių apgynimą. Nes tai yra mūs pačių ateivių darbininkų reikalas.

4. Su ateivių darbininkų persekiojimu greta eina ir negrų darbininkų ir biednųjų fermerių ir kitų tautų vargšų minių persekiojimas. Negrų lynciavimas darosi legalis dalykas. Kapitalistų klases, padalinus vargdienius į tautas ir rases, gali geriau visus prislėgti, skaudžiau išnaudoti ir daugiau pelno turėti iš darbininkų triūso.

Nuteisimas devynių negrų jaunuolių Alabamos valstijoj, suokalbis prieš penkis Patersono audėjus ir laikymas penkioliką metų akmeniniame maiše 'Mooney'o ir Billingso yra ryškiausi ženklai augančios reakcijos.

Kur tik darbininkai priguli prie savitarpinės apdraudos organizacijų, ten turim išplėtoti veikimą už politinį kalinių paliuosavimą. Visu astru-

mu stokim į kovą už devynių negrų jaunuolių paliuosavimą, iš kurių aštuoni jau yra nuteisti sudeginti elektros ikedėje.

5. Keldami klasių kovos reikalus savitarpinės pašalpos organizacijose, kartu vedam ir id loginę kovą su reakcine paūra į įvairius klausimus. Taip pat tuo sykiu nešam apšvietą į atsilikusius sluogsnius darbininkų klases. Būtinai, todėl reikia kelti reikalavimus atmainyti vardus draugijų bei klubų, kurie vadinasi nebuvusiu šventųjų ir monarechų parazitų vardais. Einant valdybų rinkimams, reikia sudaryti darbininkiški kandidatų sąrašai (sleитай)—statyti revoliucinių darbininkų kandidatus ant klasinės kovos programos.

Sallp čia iškeltų klausimų, yra daugelis, kurie ir specialiai liečia lietuvių darbininkų judėjimą, kaip tai, kova su lietuviškais fašistais, socialfašistais ir dešiniaisiais ir kairiaisiais oportunistais. Be to, yra daug vietinių klausimų, kuriuos revoliuciniai darbininkai turi išskirti ir kovoti už tų klausimų klasinį išsprendimą.

F. Abek.

TROY, N. Y.

Iš L.D.S. 17-tos Kuopos Veikimo

Nors mūs kolonijoj lietuvių yra maži, bet vistiek judėjimas yra. Čia randasi dvi darbininkiškos kuopos, tai yra A.L.D.L.D. 238-ta kuopa ir L.D.S. 17-ta kuopa. Nors skaitlium narių didžiūotis negalim, bet veikimu, tai ir mūs draugai stengias šį bei tą budavoti.

Štai L.D.S. 17-toj kuopoj buvo pakeltas klausimas dar birželio mėnesį, kad pradėt smarkesnį veikimą gavimui daugiau narių. Prieita prie išvedimo, kad reikia turėti parengimas ir daugiau sukviesti žmonių, kad gavus progą juos supažindinti su mūs organizacija. Po visapusio apkalbėjimo, nutarta surengti pikniką. Tai gi, nors buvo nutarta, laikas paskirta ir vieta paimta, bet kadangi dar tuom laiku čarterio klausimas buvo neišspręstas, tai mūs nariai buvo tokios nuomonės, kad su garsinimais turime nesiskubinti. Bet dabar, kada jau turim čarterį, tai pranešam visiems mūs kaimynams, kad piknikas L.D.S. 17-tos kuopos yra rengiamas 2 d. rugpjūčio, nedėlioj, Walter Zakas farmoj, Snyder Lake, R.F.D., kamps Walter St. ir Albany kelio. Salė šokiams gera, vieta prie gražaus ežero.

Kas nemylės šokt, galės maudytis. Bet taipgi bus gėra muzika, valgyt ir gert. Tad, aš tikiu, kad mūs kaimynai iš visų aplinkinių minėtoj dienoj niekur daugiau nepasizadės.

bet bus mūsų piknike. Aš manau, kad ir iš Brooklyno atvažiuos draugų, nes tūli draugai senai vis klausia, kada mes turėsime parengimą. Tad ta proga jau čia. Nors tas jau yra žinoma visiems: kur du stos, visados daugiau padarys. Taip ir parengimai: skaitlingesnis būrelis priduos daugiau energijos ir drąsos tolimesniam veikimui.

W. Kerulis.

HARTFORD, CONN.

Liepos 13-tą dieną A.L.D.L.D. 68-ta kuopa laikė menesinį susirinkimą. Šiame susirinkime kalbėta apie tarptautinį veikimą. Iš diskusijų pasirodė, kad šiuo momentu yra labai didelis mainierių streikas ir reikalinga veikti visiemis darbininkams, kad gelbėti kovoti mainieriams.

Po diskusijų nutarta, kad kuopa prisidėtų prie miesto komiteto ir veiktu bendrai, tarptautiskai. Į miesto komitetą išrinkta du atstovai. Jie veiks tarptautiskai su kitų tautų darbininkais.

Kalbėta, kad reikalinga dabar rinkti aukos mainieriams. Galima rinkti pinigai, drabužiai, maistas ir kiti reikalingi daiktai. Rinkimui šių aukų reikės eiti po stubas ir krautuves. Šį darbą vartyti pirmyn nutarė miesto komitetas savo susirinkime, kuris įvyko liepos 20 d.

Tad lietuvių darbininkai, kurie tik galite, remkite mainierius, esančius kovos lauke. Kas turite atliekamų drapanų,

apautuvų arba ko kitko, atneškite į Ukrainų Kambarius, 27 Albany Ave. Kreipiame domę ir į mūsų simpatizuojančius fermerius. Jūs galite pagelbėti savo produktais streikuojantiems mainieriams.

Mainieriai darbininkai kovoja už duonos kąsnį. Jų algos jau buvo taip sumažintos, kad jie ir dirbdami turėjo badauti. Tad pagaliau jie nutarė, kad geriau kovoti ir badauti, negu kad dirbti ir badauti. Mes visi jiems turime gelbėti, nes jų laimėjimas, yra mūsų laimėjimas. Visi meskimės darban.

J. A. Rudzinskas.

PATERSON, N. J.

Draugų Dome!

Draugai, pranešame, kad piknikas, kuris turėjo įvykti šią savaitę, t. y. sekantį nedėdienį, atidėtas tolimesniam laikui.

Kuomet tas piknikas įvyks, bus pranešta vėliau. Todel temykite spaudą ir garsinimus. Šį pikniką prisiejo atidėti del tam tikrų priežasčių. Manome, kad draugai nebūsite suvilti del pakeitimo pikniko datos.

Rengimo Komisija.

Berlyn.— Saksonijos distriktė 200 jaunųjų socialistų įstojo į Jaunųjų Komunistų Lygą. Estenfelde įkurta nauja Komunistų Partijos kuopa iš 7 narių—šeši iš jų atėję iš Socialdemokratų Partijos.

VASARINIS RESORTAS

LIETUVISKA VASARINĖ UZEIGA

Penkias minutes paėjus nuo Great Kill Beach, pasirandavoja rūmai ant dienos, savaitės ir ant ilgiau, jei to norite. Tinkama vieta pralėidimui vakacijų.

Lietuviškas ir Amerikoniškas Valgis.

Pakeleiviams pagaminame valgį ant pareikalavimo.

ROMŲ KAINOS: vienam \$1.00 į naktį;
Dviem vienam rūme \$1.50 į naktį.

MRS. F. GOODMAN-MARLJONA KRAULAITIS

154 Dewey Ave., Great Kills, Staten Island, New York

ZODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Siuomi primenu savo draugams, jog aš vis dar praktikuoju savo profesiją.

Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St.
Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ

2220 Avenue J. Brooklyn, N. Y.
TEL. MIDWOOD 8-6261

A. LUTVINAS

Užlaiko LINKSMIAUSIĄ UZEIGĄ ELIZABETHE

Lutvin's Hall yra plačiai žinoma ne tik Elizabetho, bet ir kitų miesto lietuviams ir svetimtauciams virš 20 metų. Taip pat laisvuotas Real Estate—pirkimui ir pardavimui namų ir žemių, taipgi įvairių biznį. Mūsų patarnavimas prielankus.

62 S. PARK ST., KAMPAS FRONT STREET, ELIZABETH, N.J.
Tel. Trinity 3-8720

Naudinga Darbininkams Brošiura

KOMUNIZMO PAGRINDAI

Iš Anglų Kalbos Vertė A. BIMBA

Tarp daugelio kitų svarbių dalykų čia rasite ir sekamus punktus:

Trys vyriausios kapitalizmo ypatybės

Iš kur ir kaip atsiranda pelnas

Kokios yra vyriausios Komunizmo ypatybės

Vyriausi prieštaravimai kapitalistinėje Sistemoje

Koks yra skirtumas tarp buržuazinės demokratijos ir fašizmo

Kas yra vyriausi kapitalistinės valstybės organai

Kada valstybės visai išnyks. Ir t. t.

Tai knygelė, kuri duoda darbininkui medžiagos orientuotis ginčiuose su buržuaziniais mąstanciais žmonėmis, kuri atsako į tuos klausimus, kuriuos buržuazinė tvarka ginanti elementai stato klasiniai sąmoningiems darbininkams. Už tai ši brošiura yra labai svarbi žinoti kiekvienam darbininkui.

24 PUSLAPIŲ KAINA 5 CENTAI

PLATINTOJAMS, KURIE IMS NEMAŽIAU 10 KOPIJŲ KAINA 3 CENTAI UŽ KOPIJĄ

Visų literatūros platintojų prašome užsisakyti kuo greičiausia ir vlatinti ją su visom išgalėm.

"LAISVĖ"

46 TEN EYCK ST. BROOKLYN, N. Y.

Consider your Adam's Apple!!

LUCKY STRIKE

It's toasted

DON'T RASP YOUR THROAT WITH HARSH IRRITANTS

"Reach for a LUCKY instead"

TOASTING which includes the use of modern Ultra Violet Rays

Removes certain harsh irritants present in all raw tobaccos

Sunshine Mellow Heat Purifies

Your Throat Protection - against Irritation - against Cough

Viršų nurodoma dabartinė Lucky Strike langų papuošimo forma, kurios prisilaiko visi parduėjai visame kraite. Vis daugiau ir daugiau vyrų ir moterų rūpinasi savo "Adomo Obuoliu," nes kada jie jį paliečia, jie žino, kad lytisi savo garsinės dėželės, kurioje visos garsinės gyslos. Kada jie rūpinasi savo "Adomo Obuoliu," jie rupinasi savo gerklės. Balsas, tai vienas brangiausių žmogaus turtų. Jis turi būti saugojamas. Del to vyrai ir moterys įspėjamos nenaikinti savo gerklės šurkščiais erzinimais, bet vietoj to, pasiimti Lucky. Lucky pagaminti iš geriausių namie ir užsienio augintų tabakų - Pasaulio tabako derlius gretinės.

Reikia dar atsiminti, kad Lucky Strike yra vienintelis cigaretas Amerikoj, kuris apdirbamas "Spraginimo" procesu. Tuo panaikinamos visos tabako erzinančios ypatybės, kurios yra kiekviename žaliame tabake. Visa šita išimta gerklė, erzinanti medžiaga, parduodama chemiškų sudėčių gamintojams. Jų nėra jūsų Lucky Strike cigaretuose. Kiekvienas žino, kad saulė nokinia ir šiluma išvarina ir todėl "Spraginimas" tikrenybėje yra jūsų gerklės sargas nuo knitėjimo ir kosulio. Nenuostabu, kad 20.679 Amerikos gydytojai pareiškė, jog Lucky Strike mažiau erzina gerklę negu kiti cigaretai. Saugok savo brangųjį balsą.

(Advertisement)

NELAIMINGA ŠEIMYNA

Parašė J. Čeponis

(Taša)

Rytojui išaušus, Antanas atsiveikino su motina ir broliu; nuo lango paėmęs kryželį pabučiavo ir tėvo palydimas išvyko į Rokiškį, o vėliau, rodosi, ir Aukštąją Panemunę.

Antanas, pribuvęs į dalį, kelias dienas jautėsi labai nejaukiai. Jokio pažįstamo. Visi senesni kareiviai ir naujokai surinkti iš įvairių Lietuvos kampų, su kitais net ir susikalbėti sunku.

Kiekviena prabėganti diena Antaną vis laipsniškai pratino prie naujų gyvenimo aplinkybių.

Siek tiek apsipratęs, tėvams parašė laišką, pranešdamas, kad jis į vietą pribuvo laimingai ir prašė tėvus, kad juo nesirūpintų.

Saly viešpatauja karo stovis; kova tęsiasi su lenkais, tad naujokų apmokymo programa visai trumputė—tik vienas mėnuo. Antanas su kitais pulko naujokais kiekvieną dieną nuo ankstauro ryto iki pietų po milžinišką plečių mokinami įvairios gimnastikos bei karo mušto. Po pietų porą valandų kareivinėse mokinami rašybos, matematikos, drausmės ir rikiuotės statutų ir tt. Nuo 2 iki 6 val. vakaro, vaikomi po plačius laukus ir mokinami, kaip "priešai" apsupti, apkasai iškasti ir tt.

Vakare nuo 7 val. patikrinimas, poterių ir himno giedojimas, o vėliau pasivaikščiujimas. Atlikę dienos prievoles, Antanas su kitais naujokais nueidavo gulti tik apie 11 val. Ryto 5-se ir vėl ant kojų.

Prastas maistas, viršininkų žiaurumas, disciplinos kietumas, Antanui taip įkirėjo, kad jis vieną gražų vakarą, fiziniai ir protiniai privargintas, atsigulęs "lovoj" svaajo:

—Rodosi, sunku buvo pas buožes vergauti, bet čia tai vargas ir neapsakomas vargas. Gal nebūtų sunku pabėgti, bet kas iš to. Tapęs pabėgėliu, juk niekur viešai pasirodyti negalėsiu. Visoj šaly šnipas prie šnipo, sugaus, o tuomet bus dar blogiau!

Pasitikėdamas savo jėgomis ir kantrumu, nusprendė tarnauti.

Praslinkus kelioms savaitėms, Antanas susipažino ir susidraugavo su iš to paties krašto ir tos pačios kuopos kareiviu, M. Vaitkūnaitiu. Kaip vienodi (didelio ūgio), įjėdu visados stodavo rikiuotės pirmoj gretoj. Jų tamprus draugiškumo ryšius kartais pertraukdavo tik tarnybos reikalai.

M. Vaitkūnaitis buvo šiek tiek apsitrynęs, arba kitaip sakant, mokėdavo atskirti grūdus nuo pelų.

Antano Mirtis

1920 m. paskutiniame bertainy, generolio štabo įsakymu, 8-tas pulkas iškeliavo mūšio laukan į Augustavo miškus.

Prasidėjus mūšiu miškuose, Antanas ir draugą pakartotinai šnibždėdavo:

—Drauge, tik neišsiskirkime.

Mūšis baisus. Lietuvių kariuomenė, iš užpakalio viršininkų komanduojuama, lenkus puolė kuonarsiausiai. Nuo sprogtančių kanuolių kulky žemė į erdvę kilo lyg ciklonų karalystė. Kulkasvaizdžių ir šautuvų kulkos genėjo nuo medžių šakas ir raižė jų kamienus. Viršininkų komanda—pirmyn!—maišė su sužeistų bei mirstančių kareivių dejavimais.

Po ilgos ir sunkios kovos skaitlingesni lenkų kariuomenės būriai nugalėjo mūšikus. Daug lengvai ir sunkiai sužeidė, daug užmušė, o dar daugiau į nelaisvę paėmė. Sykiu ir Antaną nelaimė sutiko—sprogusio kanuolės šovinio atskala jam nutraukė ranką ir sunkiai sužeidė šoną. Ant žemės parkritęs, konvulsiniu balsu jis sušuko:—O! drau-gu-ti, M-ii-kai!

Vaitkūnaitis, skubiai pribėgęs ir pamatęs Antaną be rankos, paskendusį kraujuose, bandė jam suteikti pagalbą, bet... Iš Antano akių riedėjo gailios sidabrinės ašaros, o iš lūpų veržėsi silpni, pilni skausmo, paskutiniai žodžiai:

—Drauge, aš mirštu. Šioj krūmų tankumynėj mane mirusį vargiai kas atras. Vienintėlis mano noras, tai nepalik mano lavono ant žemės paviršiaus žvėrimis suėsti, bet palaidok jį. Jei laimingai išėsi iš šių mirties žabangų, prie pirmos progos pranešk mano namiškiams, kad aš žuvau ant visados.

Baigiant šiuos žodžius kalbėti, Antano krūtinė vis lėčiau ir lėčiau kilnojos, akys apsitraukė plėne, dantimis jis sugriežė, lyg išreikšdamas paskutinį kerštą užmušėjams—ir užmigo amžinai.

Vaitkūnaitis, pasijutęs vienumoj ir žiūrėdamas į šurpulingą vaizdą susvyravo ir užkniubęs ant Antano krūvinos, stingstančios krūtinės, patyliai šnibždėjo:

—Ne ažuolėlį vėjas palaužė, ne jurginą salna pakando, bet tu kritai jaunas mano drauguži, kapitalistų žiaurios šalto švino kulkos pakirstas. Tu džiaugsmas ir turtas tavo tėvelių, puošalas jaunimo, likai atgabentas ir nužudytas.

Retkarčiais pasigirsta šūviai, kurių garsai, nuaidėdami per mišką, kiekvieną kartą pasikartoja vis negarsiau.

Vaitkūnaitis atsistojęs apsižvalgė, bet niekur nieko nematyt. Dar kartą pažvelgęs į Antano sukoneveiktą lavoną, liūdnai atsiduso ir stvėrsi darbo.

Paėmęs lavoną panešėjo netoli kelio ir paguldė į kanuolės kulkos išraustą duobę. Iš kišenio išsitraukė švrią skepetaitę, apdengė Antano veidą ir nusikabinęs nuo diržo mažą kastuvėlį bėrė žemes ant draugo lavono.

Užbaigęs laidotuvių darbą, nusibraukė nuo veido šaltą prakaitą, nusivalė nuo milžinės kruvinas dėmės ir stovėdamas, teikė paskutinį atsisveikinimą:

—Drauge, išlėksi ramiai. Tebūna tau lengva šio miško žemelė. Lai tavo kapas puošiasi gražiausiomis miško gėlėmis. O šios ošiančios, žalios eglės lai liūdiuja praeiviams, kad tu kritai už kapitalistų klasės reikalus.

Rudens šaltas vėjas, besitrunkdamas po mišką, blaškė nuo medžių lapus ir juos siuntė į amžinastį. Vaitkūnaitis su liūdna veido išraiška, lėtai žingsniais tolinosi nuo kapo ir dingo nepažįstamo miško tankumynėj.

Tėvų Ilgėsys ir Liūdno Turinio Laiškas

Tėvai, nesulaukdamai nuo Antano laiško, jautėsi labai nesmagiai. Kiekvieną dieną apie 7 kilometrus ėjo į paštą, bet vis veltui... Sekmadieniais nuėję į bažnyčią ir pamatę miestely kareiviškoj uniformoj apsiirengusį žmogų, Matas bei Agota tuojaus puldavo ir klausinėdavo, ar nematė, negirdėjo apie jų Antanėlį. Bet nuo kiekvieno gaudavo neigiamą atsakymą.

Varge ir rūpesčiuose skęstant, pagaliau, tėvai sulaukė maž-daug šitokio turinio laiško:

Gerbiamejii!

Labai gaila, kad aš savo gyvenime tik pirmą laišką Jums rašydamas, turiu pranešti labai liūdną naujieną.

Visų pirma prašau Jus, kad perskaitę laiško turinį, neverktumėt, nelidūdetumėt ir neardytumėt savo senos sveikatos, nes šiandieną iš kovos lauko į Lietuvos kaimus, miestus ir miestelius tokios naujienos lekia labai dažnai.

Jūsų vargingai užauklėtas brangusis sūnus Antanas nuo lenkų kulkos krito kovos lauke, Augustavo miškuose.

(Taša bus)

knyga. Atsiveiskit ir naujų narių. Sekr. J. Vaitkus. (172-174)

HILLSIDE, N. J.

A.L.D.L.D. 200' kuopa rengia šaukū (išvažiavimą sekmadienį, 26 liepos, Pouchontas girioj, prie Leslie St., Hillside. Prasidės 11-ta val. ryte ir tęsis iki vėlumos. Vieta puiki ir visiems žinoma. Dalyvaus Sietyno Choras ir padavimus keletą dainų. Bus skanių valgių ir gėrimų. Kviesiame visus atsilankyti ir pasilinksinti. Kelrodis: iš Newarko paimant kit busą No. 48 su užrašu Morris Ave. arba Union ir išlipkit ant Hillside ir Liberty Ave., tad paeikit 3 blokus tiesiai augštin į Leslie St. paskui po dešinėi iki miškų. Iš Elizabetho imkit busą Elizabeth-vington. Išlipkit ant Hillside ir Chestnut Ave., eikit po dešinėi iki Leslie St. Važiujant automobiliais tas pats kelias. Rengėjai. (173-174)

PRANEŠIMAI IS KITUR

WORCESTER, MASS.

A.L.D.L.D. 11-tos kuopos susirinkimas bus sekmadienį, 26 liepos, Lietuvių svetainėj, 29 Endicott St., 10:30 val. ryte. Visi nariai ateikit, turim svarbių reikalų aptarti. Pasistenkit ir mokesčius užsimokėti, gausit naują knygą "Allejus". Prasoje ir nepriklausančius ateiti ir istoti į mūsų kuopą. Sekr. J. K. (172-173)

PHILADELPHIA, PA.

A.L.D.L.D. 10-tos kuopos susirinkimas bus pirmadienį, 27 liepos, Rusų Name, 995 N. 6th St., 8-ta val. vakare. Visi nariai ateikit, yra svarbių reikalų aptarti. Pasistenkit ir mokesčius užsimokėti, gausit naują

ROCKFORD, ILL.

Didelės Demonstracijos. Draugai, visi dalyvaukite prieškarinėse demonstracijose, kurios įvyks pirmą dieną rugpjūčio. Demonstracijos prasidės 2:30 val. po pietų, Black Hawk Parke. Visi lietuviai darbininkai ir darbininkės turite dalyvauti ir reikšti protestą prieš karinius prisirengimus. Reikalaukite, kad karo pinigai būtų paskirti bedarbiams.

Šiose demonstracijose bus geri kalbėtojai iš Chicagos. Reikalinga raginti ir kitus darbininkus dalyvauti šiose protesto demonstracijose. Komitetas.

PROGA VISIEMS

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS

DIDELIS KNYGŲ IŠPARDAVIMAS TĘSIS 3 MĖNESIUS,

NUO 25 D. LIEPOS IKI 25 D. SPALIŲ

DRAUGAI IR DRAUGĖS, paskleiskime mūsų apšvietą. Platinkite piknikuose ir išvažiavimuose, parengimuose ir taip tarpe darbininkų. Mes turime dar daug A.L.D.L.D. knygų, ir skelbiame jų išpardavimą!

SEKAMOS KNYGOS PARSIDUODA:

	KAINA	
	Pirmiau	Dabar
JONO BILIUNO BIOGRAFIJA. Parašė d. V. Kapsukas. Gera ir naudinga knyga. Turi 128 puslapių. Apdaryta	\$ .75	\$.25
ATMOSFERA ARBA ORO GAZAI IR JŲ YPATYBĖS. Pustl. 128. Apdaryta	.75	.25
ISTORIJA SOCIALIZMO SUIVENYTOSE VALSTIJOSE. Tai istorija Amerikoje darbininkų judėjimo, iki socialistai pardavė jų reikalus. Knyga ant geros popieros 450 pustl. Apdaryta	1.50	.50
	Be apdarų	1.00 .35
RUSIJA 1919 METAIS. Parašė A. Ransome. Įdomi ir prie skaitymo patraukianti. Daug paveikslų iš Sovietų šalies puslapių 250. Apdaryta	1.00	.50
KAROLIO MARKSO TEORIJS SISTEMA. Parašė L.B. Budin. Labai naudinga knyga, ji dėsto kapitalistinės tvarkos subudavimą ir suteikia pamatinį klasinį žinojimą. Pustl. 336. Apdaryta	1.50	.50
SOCIALDEMOKRATIJS ZLUGIMAS IR REVOLIUCINĖS KOVOS VOKIETIJOJE. Tai rinkinys raštų: R. Luxemburg, Lenino, Radeko, K. Zetkinos ir kitų. Tai istorija Vokietijos socialistų išdavysčių ir revoliucinių proletariato kovų. 280 puslapių. Apdaryta	1.25	.50
KUNIGO ISPAZINTIS. Parašė buvęs kunigas P. Viliumas, tai gana įdomi knygutė. Pustlapių turi 90	.20	.10
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KALĖJIMUOSE. Parašė d. Z. Angarietis, tai aprašymas baltojo teroro Lietuvoj. Kaip veidrodyje parodo buožių ir išnaudotojų siutimą. Pustlapių turi 64	.20	.10
LIUD. BONOPARTO BRIUM. 18-ji ir FRANCIJOJE PILIECIŲ KARAS. Parašė K. Marksas. Tai dvi knygos: vienoje, labai naudingas, aiškus aprašymas piliečių karo, kitoje pamokos iš Paryžiaus Komunos. Pustlapių turi 360. Apdaryta	2.00	.50
ISTORINIS MATERIALIZMAS. Parašė H. Gorter, būtina reikalinga knyga kiekvienam darbininkui. Ji suteikia materialistinį sanprotavimą. O tikrasis mokslas tik ir ryms ant materializmo. Turi 192 puslapių. Apdr.	1.50	.50
A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams tik	.35	
"SVYTURY." Tai rinkinys eilių. Turi 386 puslapių. Apdaryta	1.50	.50
A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams	.35	
KOMUNIZMAS IR KRIKŠCIONYBĖ. Parašė vyskupas W. M. Brown. Knygoje yra nemažai gerų faktų prieš religiją. Turi 224 pustl.	1.25	.50
DARBININKO SVEIKATA. Parašė Dr. J. J. Kaškiaucius. Tai yra knyga apie žmogaus kūno sudėtį, jo gyvybės apsiereikšimus, ligas ir sveikatos užlaikymą. Knyga papuosta daugeliu paveikslų. Atspausdinta ant geros ir gražios popieros. Turi 628 puslapių. Apdaryta	3.00	1.00
A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams tik	.35	
KLASIŲ KOVOS ISTORIJA AMERIKOJE. Parašė d. A. Bimba. Skaitydami šią knygą kaip veidrodyje matysite kokiais kryžiaus keliais ėjo ir eina Amerikos proletariatas. Tai istorija kovų. Organizavimosi unijų ir partijų. Knyga jau yra išversta į rusų ir anglų kalbas. Turi 608 puslapių. Gražūs aparai	2.25	1.00
A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams už	.50	
KAIP ŽMONES BE PONŲ GYVENO. Parašė U. Sinclair. Pustl. 246.	1.00	.35
A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams tik po	.10	
RUSIJS ISTORIJA Parašė M. Pokrovski. Tai knyga, kuri kaip raktas patarnauja ne tikta susipažinimu su Rusijos istorija, bet suteikia žiniją abelon teisingos istorijos. Ji turi 320 puslapių. Apdaryta	1.75	.75

KAINA Pirmiau Dabar

LENINAS, JO GYVENIMAS IR DARBAS. Parašė M. Jaroslowski. Šioje knygoje nušviečiama netikta Lenino biografija, bet suteikiama revoliucinio judėjimo istorija ir komunistinis mokslas. Knyga itinai reikalinga perskaityti kiekvienam darbininkui ir darbininkei. Turi 432 puslapių. Apdaryta \$ 2.00 1.00

A.L.D.L.D. kuopoms ir nariams .50

PASAULIO STEBŪKLAI. Pagal E. Hekelio parašė Dr. J. J. Kaškiaucius knyga labai naudinga. Tai įrankis su kurio pagalba žmogus gali pasiekti ir suprasti pamatinius gamtos įstatymus Ji turi 416 puslapių. Apdaryta. 2.00 1.50

SENO VINCO RAŠTAI. Apysakų rinkinys. Gražūs aparai. Knyga turi 446 puslapių. 2.00 .75

KOMUNIZMO A-B-C. Parašė N. Bucharinus. Yra geriausias klasinis vadovėlis. Išdėsto kapitalistinės tvarkos ydas, iš kur kyla bedarbės ir karai. Darbininkų uždaviniai ir t.t. Knyga turi 208 pustl. Gražiais aparais 1.50 .50

Taipgi dar galite gauti šių knygų bet jų jau nedaug tuzime

"UGNYJE." Parašė H. Barbuse. Tai paveikslas pereito imperialistinio karo. Knyga turi 432 pustl. Apdaryta. 1.50 1.00

KARŲ IR REVOLIUCIŲ GADYNĖ. Parašė L. Pruseika. 346 pustl. Apdr. 1.75 1.00

Yra dar V. Kapsuko knygos "CARO KALEJIMUOSE" ir d. R. Mizaros "ARGENTINA", bet jos bus parduodamos tik A.L.D.L.D. kuopoms už knygą po .75

POLITINĖS EKONOMIJS PAMATAI. Parašė F. Vaigsnoras. Tai pamatinis politiniai ekonominis vadovėlis. Knyga turi 256 pustl. Gražiai apdaryta. 1.50 1.00

BROSIUROS IS LIETUVOS "MARATAS." Drama, gražus perstatymas. 16 pustl. .15 .5

JANONIO RAŠTAI. Tai geriausio liet. poeto eilės ir lengvi pasiskaitymai. Knyga papuosta jo paveikslu ir telpa trumpa biografija. Turi 112 pustl. 1.00 .25

SAMDOMASIS DARBAS IR KAPITALAS. Parašė K. Marksas. Brošiuraitė labai naudinga. 64 pustl. .15 .5

SVENTRASČIO PASLAPTYS. Knyga apie religiją. Turi 196 pustl. 1.00 .25

KAS KALTAS. Apsakymėlis. 30 pustl. .10 .2

K. Markso "KAPITALAS". 32 pustl. .10 .2

SEPTYNETAS PAKARTUJŲ. Parašė L. Andrejev. Tai labai užimantis apsakymas iš kruvinojo caro laikų. Knyga turi 56 puslapius didelio formato. .35 .10

SODZIAUS DARBININKAI IR LIETUVOS BUOŽES. Turi 66 pustl. .35 .10

ARELIAI. Apsakymėlis iš karo ir revoliucijos laikų 16 pustl. .5 .1

PROFESINĖS SAJUNGOS. 24 pustl. .10 .2

PARYZIAUS KOMUNA. Parašė B. Baks. Tai geriausia istorija Paryžiaus Komunos. Smulkmeniškai išdėstą jos gyvenimą, karą su Versailium ir pralaimėjimą. Turi 66 pustl. .20 .10

NAUDOTOJŲ TIKYBA. Šioje knygelėje faktais įrodoma kam religija tarnavo ir kam ji tarnauja 32 pustl. .10 .2

TAUTU LIUOSUOTOJAI. Apie imperialistų politiką ir tautų pavergimą. Brošiuraitė turi 18 pustl. .7 .2

DRAUGAI, kas užsisakys nemažiau kaip už \$10.00 iškarto ir pinigų prisiųsėte kartu su užsakymu, tie gausite 10 nuosimčių pigiaus. Už tuos pinigus, tai yra 1.00 vertės, galėsite pasirinkti knygų, arba vieton \$10.00 prisiųsėte tikta \$9.00.

Užsakymai, kur nebus prisiųsta kartu ir pinigai, bus išpildyti tikta del A.L.D.L.D., L.D.S.A., L.D.S., T.D.A. kuopų ir kitų darbininkų organizacijų. Pavieniams ypatoms nepriklausančioms prie darbininkų judėjimo bargan knygos nebus siunčiamos.

Čekiai ir money orderiai privalo būti išrašyti:

J. J. Kashkevich vardu ir prisiųsta mano antrašu ir vardu:

D. M. ŠOLOMSKAS

BROOKLYN, N. Y.

46 TEN EYCK ST.,

VIETINĖS ŽINIOS

Vargšės Neregės Darbininkės Auka Streikuojantiem Angliakasiams

NEW YORK. — Penn-Ohio Streikuojančių Mainierių Šešimo Komitetas, 799 Broadway, gavo tokį laišką su dolerių auka:

"Šičia rasite vieną dolerį nuo N-ienės... Jinai yra neregė ir jos pragyvenimas priklauso nuo kito, taigi jai pačiai reikalingas kiekvienas centas, kurį tik jina galėtų gauti. Tačiau ji yra pasiryžusi pasiaukoti, kad pagelbėtų tūkstančiam badaujančių mainierių ir jų šeimynų."

Panašiai kaip ta vargšė darbininkė pasiaukoja ir daugelis kitų darbininkų, dalindamiesi paskutiniu kąsniu su kovojančiais ir sykiu badaujančiais mainieriais. Kiekvienas darbo žmogus turėtų visomis išgalėmis pagelbėti tiems streikeriams kovoj prieš bado sąlygas. Kiekvienas centas, kiekvienas svaras maisto turi didžiausios svarbos ne tik tai kovotojų maitinimui, bet ir jų drovos sąlaikymui.

Šį šeštadienį ir sekmadienį yra Tag Days, arba rinkliavų dienos sušelpi kovojantiems angliakasiams, jų moterims ir kūdikiams. Tomis dienomis darbininkai ir darbininkės, pasiėmę tam tikras dėžutes, eis į gatves ir vaikščios po namus, rinkdami mainieriams pašalpą.

Ne tik visi organizuoti lietuviai darbininkai, bet ir visi užjaučiant mainierių kovą, privalo toms dienomis pasidaryti tam svarbiausiam reikalui. Dėžutės aukų rinkimui yra gaunamos šiose vietose:

- New York: 799 Broadway, 16 W. 21st St., 131 W. 28th St., 196 E. Broadway, 143 E. 103rd St., 11 Clinton St., 350 E. 81st St., 301 W. 29th St., 110 W. 116th St., 15 W. 126th St., 353 Lenox Ave.
- Brooklyn: 962 Sutter Ave., 61 Graham Ave., 127 Osborn St., 1844 Pitkin Ave., 1873—43rd St., 140 Neptune Ave., 48 Bay 28th St.
- Bronx: 785 Westchester Ave., 830 Westchester Ave., 2109 Arthur Ave., 1400 Boston Road, 2700 Bronx Park East.
- Astoria, L. I.: 23-78 Steinway Ave., Newark, N. J.: 90 Ferry St.

Del Užsidegusio Benzino Iššoko pro Langą ir Užsimusę Moteris

New York.—Per neatargumą su ugnia, užsidegė benzininis skystimas, kuriuo Marė Rutterienė valė sau drabužius, 132 East 96th St. Užsidegusią skystimo bonką jinai numetė ties durimis, ir tuo būdu negalėjo pro jas išleisti. Taigi moteriškė šoko nuo trečio aukšto pro langą ir užsimusė.

Pirmosios Rūgpiūčio Demonstracijos

Pirmojoje Rūgpiūčio, kitą šeštadienį, įvyks masiniai mitingai bei demonstracijos prieš imperialistinį karą ir už Sovietų Sąjungos apgynimą, sekamosiose vietose:

- New York: Union Square, 1:30 val. po pietų.
- Newark, N. J.: Military Park, 1-mą val. po pietų.
- Elizabeth, N. J.: Union Square, 1-mą val. dieną.
- Lindene, N. J.: taipgi bus laikomas demonstracinis darbininkų mitingas, kurio vieta ir valanda bus paskelbta vėliau.

102 Metų Senis Geriau Jaučiasi, negu 70 m. Atgal

John R. Voorthis, rinkimų tarybos pirmininkas, demokratų politikierius, sulaukė 102 metų amžiaus, sakosi, geriau jaučiasi, negu 70 metų atgal. Bet ar daug rasi darbininkų, kurie tokio amžiaus sulauktų ir taip puikiai jaustųsi?

Lietuviai Darbininkai, Dalyvaukite Šeštadienio Demonstracijoj, Bronx

Daugelis darbininkų organizacijų jau pasižadėjo suvėliavomis dalyvauti šeštadienį, liepos 25, demonstracijoj Bronx. Jinai prasidės 3-čia val. po pietų, nuo 138th St. ir Brook Ave. Tai bus demonstracija prieš kapitalistų ruošimą naujam karui; ji sykiu tarnaus, kaip darbininkų mobilizacija Pirmajai Rūgpiūčio, tai yra tarptautinei demonstracijai prieš imperialistinį karą ir apgynimui Sovietų Sąjungos.

Šeštadienio demonstracijos priekyje trauks Darbininkų Apsigynimo Korpusas. Smarki darbininkų orkestra gries revoliucines melodijas. Apart obalsių prieš ginklavimą ir karą, demonstrantai reikalaus, kad visi kariniamis dalykams paskirti pinigai būtų panaudoti šelpimui bedarbių ir jų šeimynų.

Lietuvių darbininkų organizacijos privalo su savo vėliavomis dalyvauti toje didelėje ir svarbioje demonstracijoj

Kaip Gudruolis Meškeriojo Sugražinamus Telefonuotojams Pentukus

NEW YORK.—John Wood, 21 metų amžiaus, popiera užkamšydavo telefonų skylyje, pro kurią būna gražinami pentukai, jeigu telefonuotojai negauna kalbėtis su tuom, kur telefonuoja. Paskui tas gudruolis ištraukdavo popierą, ir jam išbyrėdavo vienas kitas nikelis.

Negaudamas kalbėtis ir nesusilaukdamas atgal pentukus, išbyrėjo keturi pentukai. Buvo duota žinia policijai. Pradėta tirti; ir tuo būdu iškluvo John Wood, kuris šitaip meškeriodavosi nikelius, gražinamus telefonuotojams. Jis laikomas po \$1,000 parankos iki teismo.

A.L.P.M.S. Centro Biuro Posėdis Sekmadienį

Draugai, sekmadienį, liepos 26 dieną įvyksta A.L.P.M.S. Centro Biuro posėdis. Pasitarus su keletu draugų, priėjome prie nuomonės, kad reikia laikyti šį posėdį ryte, 10 val., nes vėliau draugai nori kituose parengimuose dalyvauti. Tad nepamirškite, draugai, ir būkite laiku. Vieta—"Laisvės" svetainė.

Gaisro Eksplozijoje Sužeisti Devyni

Per gaisrą, prasidėjusį šlepe namo po num. 820 West End Ave., įvyko dvi eksplozijos, kuomet ugnis pasiekė gazo myterius. Tapo sužeisti aštuoni ugniagesiai ir viena mergaitė.

Vienas Darbininkas Žuvo, Kitas Sužeistas Fabrike

Per mašinos eksplozija Totenville vario fabrike, Staten Islande, liko užmuštas darbininkas Hans Eneche, keturių mažų vaikų tėvas. Kitas darbininkas, Stephas Dacin pavojingai sužeistas.

Vagys Banko Vedėjai Vis Dar Nebaudžiami

NEW YORK.—B. K. Marcus, Saul Singer ir Herbert Singer, kaip vadai Banko of United States, pranardino bent aštuonis milijonus dolerių pinigų, kuriuos tame banke daugiausia buvo pasidėję darbininkai iš savo menkų sutaupymų. Bankas buvo nubankrutuotas per visokias tu ponų žulikytes. Tiesa, jie buvo tardomi, ir tardymas tęsėsi ištisus metus. Galų gale, jie buvo pripažinti kaltais, bet nei vienas nepasodintas kalėjiman. Dabar tie šuleriai, užsistatę \$250,000 parankos, liuosai sau važinėja, lėbauja, laukdami apeliacijos teismo nuosprendžio. Be abejo, jie planuoja kokius naujus sukstus gešelftus. Kai del teismo, tai jie žino, kad jeigu bausmė ir bus, tai tik del mados, o ne sulig užsitarnavimu; jie dar tikisi išsisukti ir be jokios bausmės.

Policija su Bravorininkais Prieš Blaivybės Agentus

NEW YORK.—Centralinės valdžios blaivybės inspektoriai ir prohibišio agentai sako, kad vietinė policija darė jiems įvairias klūtas, kuomet jie rengė užpuolimą ant alkoholio alaus bravoro, Phoenix Brewery, pereitą antradienį. Policinai ir jų kapitonai tarnavo, kaip bravorininkų persergėtojai ir blaivybės agentų painiotojai.

SPORTAS

SARKIS NEKAIP PASIZYMEJO

BROOKLYN.—Leidžiasi žemyn arba jau nusileido Sarkis žvaigždė, kaip sunkiasvori boksierius, sako įvairūs sporto specialistai. Jo kumštynės su daug lengvesniu ir trumpesniu Mickey Walkeriu pereitą trečiadienį vakare buvo paskelbtos lygionis. Vienas teisėjas balsavo už lygias, kitas atidavė balsą Sarkiui, o referas balsavo už Walkerį.

Sarkis visą laiką kovėsi tingiai, tikyt keturioliktaime ir penkioliktaime raunde jis smarkiai pasispyrė. Jeigu būtų taip pradėjęs keliais raundais pirmiau, tai veikiausiai Walkeris nebūtų galėjęs atlaikyti. Walkeriui buvo užmušta akis, visas veidas kruvinas; penktame raunde, beje, Walkeris buvo nukirstas ant grindų, bet labai greitai atsikėlė. Sarkis gi išliko be mažiausios žaizdos; atrodė net gerai nesušilęs. Jis yra gana išlepus, kaip milijonieriskai gyvenantis ir Bostono priemiesių kapitalistų tankus svečias, "džentelmanas." O ir abelai yra pastebėta, kad Sarkis ištikrių pradeda kovoti tik tuomet, kai būna atsakančiai įpykintas. Nekurie užtat jį vadina boksierininkų "primadona."

New Yorko Times sporto

rašytojas James P. Dawson sako, kad iš penkiolikto raundo, jo supratimu, Sarkis laimėjo dešimtį, ir todėl turėjo būt jam pripažinta pergalė. Anot jo, Sarkis skaudesnių smūgių kirto Walkeriui dešimtyje raundų ir pasirodė geresnis už Walkerį boksierininkas. Bet galima būtų laukti geresnio pasižymėjimo iš Sarkio, kaip pirmaujančio Amerikos sunkiasvori boksierininko.

Walkeris žymiai menkesnis už Sarkį, publikai patiko tuom, kad jis buvo labai narsus, neatlaidus, savęs nepaisantis ir smarkus prieš galingesnį oponentą.

Nebuvo jokios abejonės, jog amerikoniška publika milžiniškoje daugumoje pritariu Walkeriui ir kad jis tuo būdu gali daugiau biznio daryti kumštynių promoteriams, nekaip Sarkis. Tai daugiausia sulig to ir buvo išneštas nusprendis, kad Walkerio kova su Sarkiu išėjus lygionis. Tikėtai nepatyręs grionius gali tikėtis teisingumo kapitalizuotame sporte.

Walkerio manadžeris Jack Kearns žada kreiptis į New Yorko valstijos Atletinę Komisiją, reikalaujanti, kad permainytų nuosprendį, ir paskelbtų Walkerį sunkiasvoriu Amerikos čempionu.

Kumštynių žiurovų Ebbets Fielde buvo apie 40,000. Jie sunėšė iki \$200,000 už tikietus.

Pirm Sarkio-Walkerio susikirtimo boksavosi Justinas Sirutis su Chestėru Matanu. Punktaiš laimėjo Sirutis.

CARNERAI UŽDRAUSTA KUMŠČIUOTIS SU SARKIU

NEW YORK.—Jungtinių Valstijų apskrities teismas patvirtino uždraudimą (indžionksiną) Primo Carnerai kumščiuotis su Sarkiu arba su kitu rimtu oponentu pirma, negu Carnera persikumsčius šį rudenį su Schmelingu. Bylą vedė Madison Square Gardeno Korporacija, kuri turi sutartį su Carnera. Bet atrodė, kad Schmelingas vis tiek nesikumsčius šį rudenį. Sitokime atsitikime Carnera galės reikauti iš korporacijos \$60,000, kuriuos Madison Square Gardenas buvo užstatęs, išimdamas minimą teisminį uždraudimą.

Sarkis yra susipykęs su Madison Square Gardenu ir kol kas nutraukęs su juom ryšius. Jis jaučiasi, kad neteisingai buvę su juom pasielgta kumštynėse su Schmelingu, ir paskui neduota jam progą išnaujo persikumsčiuoti su tuom oficialiu pasauliniu čempionu.

K. C. J.

Daugiau Vietos Žinių Penktame Puslapyje

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS tuojau vienas geras ir teisingas vyras dirbti furnitūre šore kaip manadžerius. Turi pasidėti kaučija pinigais. Atsiskaiti greit sekamu adresu: Smith, 105 W. Market St., Newark, N. J. (171-173)

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra didžiausias žmogaus priešas?—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grąbą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

Urbo Lax Tabs Urban's Cold Powders (MILTELIUS NUO ŠALČIO) jokių šalčių nebijo. Už 75c. už baksa apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

F. URBONAS, Aptiekorius

151 Metropolitan Ave. BROOKLYN, N. Y. Telephone, Greenpoint 9-1411

6102 Grand Avenue (Kampus Clermont Avenue) MASPETH, L. I. N. Y. Telephone, Juniper 5-9796

Sišydami pinigus su savo adresu, užrašykite:

FRANK A. URBAN PHARMACY
151 METROPOLITAN AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėkite man pristigti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su nurodymais, kaip vartoti.

Vardas _____ Street or Avenue _____
No. _____
Miestas _____ State _____

SKAITYKITE "LAISVĖ"

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS) GRABORIUS (UNDERTAKER)

(NOTARY PUBLIC)

Patarnauju visiems be skirtumo. Tolimas del manęs skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.

734 Grand Street Brooklyn, N. Y. PHONE, STAGG 2-5843

Telephone, Stagg 7057

Stephen Bredes, Jr. LIETUVIS ADVOKATAS 197 HAVEMEYER STREET Williamsburgh Bridge Plaza Brooklyn, N. Y.

Rezidencijos Adresas: 65-02 GRAND AVENUE Maspeth, L. I. Juniper 5-6776

MOLLYN'S

LIETUVISKA BARBER SHOP IR BEAUTY PARLOR

Pranėsimas Moterims Šį metą turime geriausias Permanent Waves, sulig vėliausias metodos. Kurie atsilankysite, gausite gerą, teisingą patarnavimą už prieinamą kainą. Specials turime 4 dienas kas savaitę. Nukerpame arba išmągojame ir sugarbinuojame už vieną dolerį \$1.00, Marcel arba Finger Wave.

578 GRAND STREET Antros durys nuo Lorimer Street, šale aptiekos BROOKLYN, N. Y.

Malonūs Rūkyti!

Gerbiami Gerų Cigarų Mylėtojai! Kaip Brooklyne, taip ir kituose miestuose, biznio užvedimuose, kur rūkymui mēdegos yra užlaikomos, visur reikalaukite

Naujokų Cigarų

JONO ARBA PETRO Kainos po 10c ir 15c Tai LIETUVIŲ IŠDIRBYSTES CIGARAI Petras Naujokas Savininkas

Mūsų išdirbystė savo cigarų gerumu įsigijo populiariską vardą visoje plačioje Amerikoje. Mes pristatome savo garsiausius cigarus ne tik į artimesnius miestus, bet ir į tolimesnius. Prisiunčiame pašta pigiai ir greitai.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė 361 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Telephone, Stagg 2-9910

LORIMER RESTAURANT

Lietuvių Valgykla

VISOKIŲ ROSIŲ SVIEŽOS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVISKU IR AMERIKONISKU STILIUM

Pavalgius čia malonu pabūti, pasiūnekuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Syki atsilankę peraitikrinsit.—Pabandykite!

SAVININKAI MARČIUKAI

417 Lorimer Street "Laisvės" Name BROOKLYN, N. Y.

IMPERIAL BARBER COLLEGE

VYRAI, kurie sunkiai dirbat už mažą algą arba visai nedirbat, atkreipkit atydą į barberytes amatą. Į trumpą laiką išmoksitė, po tam darysit gerą pragyvenimą, nes vietos laukia jus. Mes mokinam barberiauti ir moterų plaukus kirpti. Pilnas kursas \$25.00. Atleiskit persitikrinti. Lietuvius instruktorius.

IMPERIAL BARBER COLLEGE 612-10th Ave., Cor. 44th St. New York, N. Y. (159-187)

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA

PETRICK

221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.

X-SPINDULIŲ DIAGNOZA GAZO ANESTETIKA

VALANDOS: Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Pentadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Telephone, Stagg 2-4409

A. RADZEVICIUS GRABORIUS (UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue (Arti Marey Avenue) BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Greenpoint 9-2320

J. Garšva Graborius UNDERTAKER

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzmuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsaudo automobilis ir karietas veselijoms, kritikytoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 2-9783

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn Tel. Greenpoint 9-7831

Geriausia Studija Brooklyne. Ateikit Paratubinti

TEL. STAGG 2-0783

J. LeVANDA (Levandauskas) GRABORIUS (Undertaker)

107 Union Avenue (Arti Grand St.) BROOKLYN, N. Y.

VIDURIAI UŽKIETĖJĖ

Kendrick's Herb Laxative Yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šiats vaistais neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugražinti natūrali vidurių malimą. Nerelkia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užgert einant gult. Visiška nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygini kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c, per paštą 65c.

Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyros ir geriausios.

Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekviens kartą reikalaujant, kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA

P. J. KUNDROTA, Savininkas

229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y. Kamp. N. 4-tos gatvės Tel. Greenpoint 9-2017-2360-3514

Iškirpkit šį skelbimą ir pristukit kartu su užsakymu.